

15-05-2008

Notat om kommunalbestyrelsens delegationsret ift. magtanvendelse

Sagsnr.
2008-40231

Dokumentnr.
2008-252136

Sagsbehandler
Lone Ahm

I hørings svar til forvaltningens beretning for 2007 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten anfører Ældrerådernes Formandsgruppe – med henvisning til Velfærdsministeriets nye vejledning om magtanvendelse - at serviceloven ikke hjemler mulighed for, at Sundheds- og Omsorgsudvalget kan delegere afgørelser om magtanvendelse mv. til Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.

Dette notat beskriver derfor hjemmelsgrundlaget for forvaltningens varetagelse af opgaven.

Kommunernes styrelseslov

Det følger af kommunernes styrelseslovs § 2, at kommunernes anliggender styres af kommunalbestyrelser, og at de nærmere regler om kommunens styrelse fastsættes i en styrelsesvedtægt, der vedtages af kommunalbestyrelsen selv.

I Karnovs bemærkninger til denne bestemmelse anføres det bl.a., at *”det forhold, at kommunalbestyrelsen er angivet som det kompetente organ i lovgivningen, indebærer ikke, at kommunalbestyrelsen er afskåret fra at overlade udøvelsen af sin kompetence til udvalg og den kommunale administration, medmindre andet er fastsat eller forudsat i lovgivningen, fx i form af bestemmelser om, at kommunalbestyrelsen skal træffe beslutning i et møde.”*

”Det forhold, at kompetence i lovgivningen er tillagt kommunalbestyrelsen er således alene udtryk for, at opgaverne skal løses i kommunalt regi.”

”Myndighedsopgaver, der består i at træffe afgørelse i forhold til borgerne kan ikke overdrages til private uden udtrykkelig lovhjemmel.”

Serviceoven

Serviceovens kapitel 24 indeholder en række myndighedsopgaver, hvor kommunalbestyrelsen er tillagt kompetence til at træffe beslutning om indgreb i borgeres selvbestemmelsesret.

Lovteksten indeholder derimod ikke særlige regler, der fraviger ovennævnte generelle forudsætning om, at kommunalbestyrelsen kan overlade udøvelsen af kompetencen til den kommunale administration.

**Adm.center - Juridisk -
Afdeling**

**Sjællandsgade 40
2200 København N**

**Telefon
3530 3802**

**E-mail
DH66@suf.kk.dk**

**EAN nummer
5798009291004**

www.kk.dk

Reglerne om magtanvendelse blev indført i serviceloven i 2000, og bestemmelserne om kompetence er i uændret form videreført i den nuværende servicelov. I bemærkningerne til det oprindelige lovforslag L 195, der blev fremsat den 17. marts 1999, blev myndighedsstrukturen indgående beskrevet. Det anførtes således bl.a., at *”efter den sociale lovgivning er det kommunen eller amtskommunen, der træffer afgørelse efter den sociale lovgivning. Efter retssikkerhedsloven kan hverken kommunalbestyrelsen eller det samlede amtsråd behandle sager om hjælp til enkeltpersoner, men kan beslutte, hvilke udvalg, der skal behandle sagerne. Bestemmelserne i retssikkerhedsloven om udvalgene er ikke til hinder for, at enten kommunalbestyrelsen eller det pågældende udvalg delegerer kompetencen til forvaltningen og ansatte i de enkelte kommunale eller amtskommunale tilbud og boformer.*

Derimod kan kompetencen til at træffe afgørelse aldrig delegeres til private, der udfører opgaver for det offentlige, da dette vil kræve særskilt hjemmel.”

”Registrering og indberetning sker til kommunalbestyrelsen eller amtsrådet. Dette er ikke til hinder for, at kommunalbestyrelsen eller amtsrådet delegerer kompetencen til forvaltningen, men det endelige ansvar for stillingtagen til indberetningerne ligger fortsat hos kommunalbestyrelse og amtsråd. Kommunen og amtskommunen har normalt delegeret kompetencen til at behandle sagerne i forvaltningen. Det vil derfor være en person herfra, der på kommunalbestyrelsens vegne behandler registreringen og indberetningen.”

Endelig skal det bemærkes, at adgangen til at overlade kompetencen til forvaltningen ligeledes konkret fremgik af de efterfølgende vejledninger fra Socialministeriet indtil til den seneste fra (nu Velfærdsministeriet) 31. marts 2008.

Efterfølgende lovrevision af reglerne om magtanvendelse

I 2006 gennemførte konsulentfirmaet Rambøll Management på foranledning af Styrelsen for Social Service en omfattende evaluering af reglerne om magtanvendelse. Formålet med evalueringen var at sikre et beslutningsgrundlag for, om lovbestemmelserne burde revideres.

I evalueringsrapporten anførtes det bl.a., at både kommunale og amtskommunale myndigheder hovedsageligt træffer beslutninger om, hvorvidt en ansøgning om magtanvendelse skal godkendes på det administrative niveau. Kun en amtskommune havde således angivet, at beslutning ikke træffes på administrativt niveau, mens det i godt 2/3 af de kommunale myndigheder er en ren administrativ afgørelse.

I forlængelse af evalueringsrapporten fremsatte Socialministeriet forslag til ændring af serviceloven. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at evalueringen ikke gav Socialministeriet anledning til lovmæssige ændringer bortset fra præciseringsregler om, at private udførere af serviceydelser også er omfattet af lovens bestemmelser om akut indgriben og indberetningspligt mm.

Konklusion

Jfr. oven for indeholder serviceloven ingen konkrete bestemmelser, der fraviger styrelseslovens forudsætning om, at udøvelsen af en kommunalbestyrelses kompetence kan overlades til en kommunal forvaltning.

Tilsvarende indikerer kendskabet til den udbredte praksis om administrative beslutninger, at Socialministeriet (nu Velfærdsministeriet) med serviceloven heller ikke indirekte har forudsat, at delegation til forvaltningsniveau skulle være udelukket.

Hvis dette var tilfældet, måtte det forventes, at en tydeliggørelse heraf ville være indgået i lovrevisionen, der trådte i kraft den 1. april 2007.

Lovbestemmelserne om magtanvendelse skal revideres igen senest i folketingsåret 1009-2010 og indtil da arbejder ministeriet i samarbejde med Socialt Udviklingscenter på at få revideret vejledning og indberetningsskemaer mm. med henblik på at styrke implementeringen af regelsættet om magtanvendelse.

I den vejledning fra Velfærdsministeriet, der udkom i marts måned 2008, og som Ældrerådenes formandsgruppe henviser til, er der således kun sket en sporadisk revision bl.a. som følge af kommunalreformen mm.,

Det er korrekt, at der i den nuværende vejledning ikke længere konkret beskrives muligheden for at overlade udøvelsen af kommunalbestyrelsens kompetence til den kommunale forvaltning, idet der alene er henvist til, at personsager i henhold til retssikkerhedslovens § 17 ikke kan behandles i den samlede kommunalbestyrelse.

Imidlertid fremgår det af bemærkningerne i Karnov til retssikkerhedslovens § 17, at denne bestemmelse ikke er til hinder for, at kommunalbestyrelsen eller et udvalg delegerer kompetencen til at træffe afgørelse direkte til forvaltningen.

Samlet må juridisk afdeling derfor lægge til grund, at forvaltningens varetagelse af myndighedsopgaver inden for magtanvendelsesområdet er lovlige og i øvrigt i overensstemmelse med et flertal af andre kommuners praksis.